

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ: Η εμπειρία και η συμβολή των Κοινωνικών Λειτουργών στο Περιφερειακό Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Πατρών (Π.Π.Γ.Ν.Π.)

Κυριάκος Αυγερίδης

*Κοινωνικός Λειτουργός - Κοινωνιολόγος στο
Π.Π.Γ.Ν. Πατρών*

Λεωνίδας Καρνάρος

*Κοινωνικός Λειτουργός στην Κοιν. Υπηρεσία του
Π.Π.Γ.Ν. Πατρών*

Παντελής Πανταζάκας

*Κοινωνικός Λειτουργός στην Κοιν. Υπηρεσία του
Π.Π.Γ.Ν. Πατρών*

Η ανάπτυξη της Εθελοντικής Αιμοδοσίας και των Ειδικών Δοτών (αιμοπετάλια - μυελού οστών κλπ.) είναι σημαντικός τομέας δράσης για Κοινωνικούς Λειτουργούς. Στο άρθρο που ακολουθεί παρουσιάζεται η εμπειρία των Κοινωνικών Λειτουργών στο Π.Π.Γ.Ν. Πατρών.

Αποδεικνύεται πόσο καθοριστικός είναι ο ρόλος του Κοινωνικού Λειτουργού στον τομέα προσέλκυσης Εθελοντών Αιμοδοτών, με στόχο πάντα την ανάπτυξη της πραγματικά εθελοντικής αιμοδοσίας, της δημιουργίας, δηλαδή Εθελοντών Αιμοδοτών με αιμοδοσιακή συνείδηση.

Ειδικότερα παρουσιάζονται:

- Η οργάνωση προσέλκυσης - διατήρησης Εθελοντών Αιμοδοτών*
- Η Προβολή της Εθελοντικής Αιμοδοσίας*
- Τα Προγράμματα Εκπαίδευσης*

Ιστορικά στοιχεία:

Η Αιμοδοσία στο νομό Αχαΐας έχει ιστορία σαράντα χρόνων.

1952:Λειτουργία τμήματος αιμοδοσίας στον Ερυθρό Σταυρό Πατρών, με σημαντική προσφορά στην εθελοντική αιμοδοσία για πολλά χρόνια.

1962:Στο Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο Πατρών “Αγ. Ανδρέας” προσλαμβάνεται για πρώτη φορά γιατρός αιματολόγος (Άννα Σπηλιωτακάρα - Ρηγοπούλου) και οργανώνεται σταθμός αιμοδοσίας.

1968:Σταματά η λειτουργία των αιμοδοσιών του Ερυθρού Σταυρού (εκτός του Δρακοπουλείου Κέντρον Αιμοδοσίας).

Σημειώνεται πως την περίοδο αυτή ευνοείται η λειτουργία των ιδιωτικών τραπεζών αίματος, και στην περιοχή (Ιφιγένειας Νικολαΐδου - Κέκκα, Γρηγόρη Σολωμού, Γεράσιμου Ρηγόπουλου), οι οποίες καταργούνται το 1979 με νόμο του τότε υπουργού Σπύρου Δοξιάδη.

1957:Ίδρυση Σταθμού Αιμοδοσίας στο Γενικό Νοσοκομείο Αιγίου.

1980:Ίδρυση στην Πάτρα Συλλόγου Εθελοντών Αιμοδοτών με την επωνυμία “Ο Αιμοδότης”.

Ακολουθεί δημιουργία άλλων συλλόγων ή ομάδων Εθελοντών Αιμοδοτών και σε εργασιακούς χώρους.

1981:Ίδρυση Σταθμού Αιμοδοσίας στο Νοσοκομείο Παίδων Πατρών “Καραμανδάκη Ι. Μπέμμη” (ΦΕΚ. 427/Τευχ. Β’/20-7-81).

1989:Ίδρυση Σταθμού Αιμοδοσίας στο Π.Π.Γ.Ν. Πατρών (ΦΕΚ. 589/Τεύχ. Β’/10-8-89)

1989:Μετατροπή του Σταθμού Αιμοδοσίας του Π.Π.Γ.Ν. Πατρών σε Κέντρο Αιμοδοσίας. (ΦΕΚ 780/Τευχ. Β’/10-10-89).

1990:Μετατροπή του Σταθμού Αιμοδοσίας του Π.Γ.Ν. Πάτρας “Αγ. Ανδρέας” σε Κέντρο Αιμοδοσίας.

1991:Εξοπλισμός του Κέντρου Αιμοδοσίας του Π.Π.Γ.Ν. Πατρών με Κινητή Μονάδα Εξωτερικών Αιμοληψιών.

Τελικά σήμερα λειτουργούν τα Κέντρα Αιμοδοσίας του Π.Π.Γ.Ν. Πατρών, το Π.Γ.Ν. Πατρών “Αγ. Ανδρέας” και οι Σταθμοί Αιμοδοσίας του Γενικού Νοσοκομείου Αιγίου και του Νοσοκομείου Παίδων Πατρών “Καραμανδάκη Ι. Μπέμμη”.

Οι Κοινωνικοί Λειτουργοί στο Κέντρο Αιμοδοσίας του Π.Π.Γ.Ν.Π.

Το Π.Π.Γ.Ν. Πατρών ιδρύθηκε με το Π.Δ/γμα 390/86 (ΦΕΚ 174/Τευχ. Α’) και αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.).

Η ανάπτυξή του έγινε με βάσει τον οργανισμό (ΦΕΚ 767/Τευχ. Β’/31-12-87), η δε πρόσληψη των πρώτων πέντε Κοινωνικών Λειτουργών στις 6-12-1988.

Η Αιμοδοσία ήταν ένα από τα τμήματα στα οποία η Κοιν. Υπηρεσία, με ένα Κοινωνικό Λειτουργό, επέλεξε να δραστηριοποιηθεί και μάλιστα άμεσα, διότι η ανάπτυξη των κλινικών του Νοσοκομείου βρισκόταν σε άμεση εξάρτηση από την ανάπτυξη του τμήματος της Αιμοδοσίας.

Πρέπει να σημειωθεί ότι είχε ξεκινήσει η λειτουργία κλινικών (Παιδιατρική - Δερματολογική -

Μονάδα Μεσογειακής Αναιμίας) πριν τη λειτουργία της Αιμοδοσίας, οι δε ανάγκες σε αίμα εκαλύπτοντο από την Αιμοδοσία του Νοσοκομείου “Αγ. Ανδρέας”.

Από την πρώτη κιόλας συνάντηση με τη Δ/ντρια της Αιμοδοσίας και Καθηγήτρια του Εργαστηρίου Αιματολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών κ. Α. Καλλινίκου - Μανιάτη, διαπιστώνονται σημεία κοινής θεώρησης, αποδοχής εκ μέρους της, του ρόλου των Κοιν. Λειτουργιών και της αναγκαιότητας της εμπλοκής τους στην ανάπτυξη της Εθελοντικής Αιμοδοσίας, κάτι που δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως αρχικά δεδομένο. Έτσι θεμελιώνεται μια συνεργασία που βλέπει την έλλειψη του αίματος σαν κοινωνικό πρόβλημα, η επίλυση του οποίου χρειάζεται σχεδιασμένη επιστημονικά παρέμβαση και με τη συνύπαρξη και συνεργασία πολλών ειδικοτήτων. Μια συνεργασία που ενδεχομένως μέχρι πρότινος αποτελούσε ευχής έργο για πολλές αιμοδοσίες.

Ταυτόχρονα τέθηκαν σαν άμεσοι στόχοι:

- Η κάλυψη των αναγκών της Μονάδας Μεσογειακής Αναιμίας σε αίμα.
- Η δημιουργία νέων Εθελοντών Αιμοδοτών με τη νέα αντίληψη (πραγματικά εθελοντικής αιμοδοσίας).

Δεν επιδιώχθηκε προσέγγιση των ήδη υπαρχόντων συλλόγων και των εθελοντών Αιμοδοτών τους, για να μην αποτελέσει αυτό σημείο σύγκρουσης με τις άλλες αιμοδοσίες της περιοχής. Βεβαίως ποτέ δεν αρνήθηκε η Αιμοδοσία του Π.Π.Γ.Ν. Πατρών αίτημα συνεργασίας και αιμοληψίες εκ μέρους των συλλόγων (π.χ. Σύλλογος Αιμοδοτών Ναυπάκτου “Αγ. Ανάργυροι”) με θετικά αποτελέσματα. Εδώ πάντως πρέπει να διευκρινίσουμε πως αρχή μας ήταν και παραμένει ότι “ο εθελοντής αιμοδότης ανήκει μόνο στον εαυτό του” και δεν εξαρτάται και δεσμεύεται από οποιονδήποτε σύλλογο.

Ο ρόλος του Κοιν. Λειτουργού, είναι καθοριστικός στην ανάπτυξη της πραγματικά εθελοντικής αιμοδοσίας, της δημιουργίας δηλαδή Εθελοντών Αιμοδοτών με αιμοδοσιακή συνείδηση. Ο πολίτης πρέπει ν’ αντιληφθεί το πρόβλημα έλλειψης του αίματος ως πρόβλημα της κοινωνίας που τον αφορά άμεσα. Συμμετέχει στην επίλυση του κοινωνικού προβλήματος χωρίς να περιμένει αμοιβή ή ανταλλάγματα για την προσφορά του, ενώ αντίστοιχα αντιλαμβάνεται ότι μόνο έτσι αποφεύγονται οι συνέπειες της έλλειψης αίματος στους ασθενείς, στους συγγενείς και στις αιμοδοσίες. Είναι κύριος του εαυτού του και δεν περιμένει διαμεσολαβήσεις για να εξυπηρετηθεί την ώρα της “ανάγκης”. Επικοινωνεί άμεσα με την αιμοδοσία, κατανοώντας ταυτόχρονα και τις εκάστοτε δυσκολίες.

Τ’ αποτελέσματα της όλης προσπάθειας είναι ενθαρρυντικά:

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

Βασικά Στατιστικά

Συνολικός αριθμός ενεργών	αιμοδοτών	:	3.399
Συνολικός » παροπλ.	αιμοδοτών	:	15
Συνολικός » ανδρών	»	:	2.462
Συνολικός » γυναικών	»	:	952

ΠΙΝΑΚΑΣ II

Ηλικία ενεργών αιμοδοτών		Σύνολο
Ηλικία	18-22	568
»	23-27	975
»	28-32	513
»	33-37	450
»	38-42	323
»	43-47	261
»	48-52	127
»	53-57	103
»	58-62	60
»	63-67	19

Επισημάνσεις

- Είναι γεγονός ότι για να μεγιστοποιήσει την αποτελεσματικότητα ο Κοιν. Λειτουργός χρειάζεται να εργαστεί πέρα ενός τυπικού ωραρίου (7.00-2.30 μ.μ.), δεδομένου ότι οι ανάγκες της αιμοδοσίας απαιτούν τη διαμόρφωση εναλλακτικού ωραρίου. Χρειάζεται κάποιες φορές να εργαστεί απόγευμα ή αργίες και θα πρέπει η Διοίκηση να κατανοήσει αυτή την ιδιομορφία.
- Έχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον η συνύπαρξη του Κοιν. Λειτουργού με άλλες ειδικότητες στην Αιμοδοσία. Σημείο που χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή, ώστε να κατανοηθεί ο ρόλος, να τεθούν τα αναγκαία όρια, έτσι ώστε κανείς να μην αισθάνεται ότι απειλείται. Η συνεργασία με όλες τις ειδικότητες (Δ/νση, Ιατρούς, Νοσηλευτές, Επισκέπτες Υγείας) στο σύνολό τους βρίσκεται σε υψηλό επίπεδο.
- Η έλλειψη γραμματέως ήταν ένα μεγάλο πρόβλημα στην οργάνωση του αρχείου (εργασία την οποία έκανε Κ.Λ.).

Για τη γραμματειακή στήριξη αναπτύχθηκε συνεργασία με το Γραμματειακό Τμήμα του Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής Πάτρας (Εργαστήρια εκπαιδευομένων). Οι εκπαιδευόμενοι στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης κάλυπταν ανάγκες του αρχείου. Επίσης προς την ίδια κατεύθυνση βοήθησαν και οι εθελόντριες του Ε.Ε.Σ. Πάτρας, ενώ παράλληλα δραστηριοποιήθηκαν και στην προβολή της Εθελοντικής Αιμοδοσίας και οργάνωση αιμοληψιών.

- Η αξιοποίηση πολυγράφου από την Κοιν. Υπηρεσία για έκδοση εντύπων της Αιμοδοσίας βοήθησε στην αποδέσμευση από χρονοβόρες διαδικασίες παραγγελιών εκτύπωσης εντύπων.

Σήμερα το προσωπικό της Αιμοδοσίας στον Τομέα προσέλκυσης είναι:

Δύο (2) Κοιν. Λειτουργοί, δύο (2) επισκέπτριες υγείας, ένας (1) Κοινωνιολόγος, μία (1) γραμματέας, με δεδομένη τη συνεργασία της Δ/ντριας, των γιατρών της προϊσταμένης, του νοσηλευτικού και λοιπού προσωπικού.

Η διαμόρφωση των τομέων δράσης για προσέλκυση και διατήρηση Εθελοντών Αιμοδοτών απεικονίζεται στο σχεδιάγραμμα που ακολουθεί και γίνεται ανάλυση ενός εκάστου.

A. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗΣ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ

Στα πλαίσια της προσέλκυσης εθελοντών αιμοδοτών πραγματοποιήθηκε μελέτη της Κοινότητας και καταγράφηκε - ταξινόμηση υπηρεσιών, φορέων, συλλόγων κλπ., με στόχο να οργανωθεί μεθοδευμένα η προσέγγιση και η ενημέρωσή τους.

Παρακάτω αναφέρεται ενδεικτικά η ανάπτυξη συνεργασίας και η δημιουργία συλλόγων και ομάδων εθελοντών αιμοδοτών σε:

Βιομηχανίες - Βιοτεχνίες, Στρατό, Δημόσιους οργανισμούς, Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι., Σχολεία Μέσης και Στοιχειώδους Εκπαίδευσης, Νοσοκομεία - Κέντρα Υγείας, Φορείς και Συλλόγους, Κοινότητες και Δήμους, Ιδιωτικές Σχολές - Φροντιστήρια κι άλλες υπηρεσίες.

Η διαδικασία που ακολουθήθηκε ήταν:

- Προσέγγιση των υπευθύνων κάθε χώρου
- Ενημέρωσή τους
- Διερεύνηση των προθέσεων
- Διαπίστωση δυνατοτήτων συνεργασίας
- Ομιλίες στις ομάδες υποψηφίων εθελοντών αιμοδοτών
- Διανομή έντυπου υλικού και αφισσών
- Οργάνωση αιμοληψίας: Σε συνεργασία με την προϊσταμένη της Αιμοδοσίας ορίζεται ημερομηνία, ώρα και τόπος αιμοληψίας
- Αποστολή αποτελεσμάτων εξετάσεων, δελτίου ταυτότητας εθελοντού αιμοδότη (για όσους αιμοδότησαν πρώτη φορά) και αποστολή ευχαριστήριας κάρτας. Αυτό αποτελεί ένα ελάχιστο φόρο τιμής, αναγνώρισης κι επιβράβευσης της προσφοράς και της στάσης των ανθρώπων αυτών στο κοινωνικό πρόβλημα της έλλειψης αίματος στην Ελλάδα.

Πρέπει να υπογραμμισθεί πως για την προσέλκυση εθελοντών αιμοδοτών και την ανάπτυξη της εθελοντικής αιμοδοσίας απαιτείται υπεύθυνη ενημέρωση - πληροφόρηση από στελέχη εξειδικευμένα, με γνώση του χώρου της Αιμοδοσίας και με πίστη στην ιδέα πως η προσφορά αίματος πρέπει να είναι εθελοντική, σταθερή και προγραμματισμένη.

ΑΡΧΕΙΟ

Η οργάνωση του Αρχείου συμβάλει αποφασιστικά στη διατήρηση - επικοινωνία του Κέντρου Αιμοδοσίας με τους Εθελοντές Αιμοδότες και οπωσδήποτε στο προγραμματισμό των αιμοληψιών.

Το αρχείο περιλαμβάνει:

1. Στοιχεία που αφορούν συλλόγους ή ομάδες εθελοντών αιμοδοτών.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ
Δ/ΝΤΡΙΑ: Καθηγήτρια Α. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ - ΜΑΝΙΑΤΗ
Τηλ: (061) 999 644 ή 999 668

Ημερομηνία Εκτύπωσης:
Ημερομηνία Μηδενισμού Ετήσιου Μετρητή Αιμοδοσιών:

 Σ Τ Ο Ι Χ Ε Ι Α Ε Θ Ε Λ Ο Ν Τ Η Α Ι Μ Ο Δ Ο Τ Η

ΑΜ:0 Επώνυμο: Ονομα:
 Όν. Πατρός: Τύπος Αίματος: C: E: AIDS: AbsAg:
 Έτος Γέννησης: ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ ΜΕ ΕΠΙΦΥΛΑΞΗ

-----ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-----

Οδός/Αριθμός: Συνοικία:
ΤΚ: Πόλη: Τηλ:

-----ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ-----

Οδός/Αριθμός: Τίτλος:
ΤΚ: Πόλη: Τηλ:

Οικογενειακή Κατάσταση: Αριθμός Παιδιών:
Εκπαίδευση: Επάγγελμα:

Επιθ. Συχν. Αιμοδ.: Παλιός Αιμοδότης: Σύλλογος:
Ανενεργός Λόγω:

-----ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΩΝ-----

Συνολικός Αριθμός Αιμοδοσιών: Αριθμός Αιμοδοσιών Τελευταίου Έτους:
Συνολικός Αριθμός Κλήσεων: Ημερομηνία Τελευταίας Κλήσης:

Ημερομηνίες των τελευταίων αιμοδοσιών και οι αντίστοιχες τιμές μετρήσεων:

Μέση τιμή μετρήσεων προηγούμενων αιμοδοσιών: Hb: σε μετρήσεις
Ht: σε μετρήσεις

-----ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ-----

2. Στοιχεία που αφορούν τους εθελοντές αιμοδότες.

Υπογραμμίζεται ότι τηρούνται πλήρη στοιχεία των εθελοντών αιμοδοτών που καταχωρούνται στον Η/Υ με κωδικό αριθμό, απόλυτη αλφαβητική σειρά, ομάδα αίματος, ρέζους κι έτσι παρέχεται η δυνατότητα άμεσης πρόσβασης για οποιαδήποτε πληροφορία που περιέχεται στην καρτέλλα του εθελοντή αιμοδότη.

Στην καρτέλλα κάθε εθελοντή αιμοδότη καταχωρούνται και όλα τα στοιχεία κάθε νέας αιμοληψίας.

Δυνατότητες αρχείου εθελοντών αιμοδοτών:

1. Κατάσταση εθελοντών αιμοδοτών κατά ομάδα και ρέζους που μπορούν να αιμοδοτήσουν, λαμβάνοντας υπόψη τις εξής δύο παραμέτρους.

α) Πάροδος τριμήνου από τελευταία αιμοληψία

β) Δήλωση επιθυμίας εθελοντή αιμοδότη για συχνότητα αιμοδοσίας (δηλ. 3μηνο, 6μηνο ή χρόνο)

2. Αναζήτηση εθελοντή αιμοδότη με το επώνυμο ή τον κωδικό αριθμό.

3. Υπάρχει δυνατότητα διαπίστωσης της συχνότητας αιμοδοσιών κάθε εθελοντή αιμοδότη και ότι αφορά μετρήσεις (αιματοκρίτη, αιμοσφαιρίνη) καθώς επίσης το σύνολο των κλήσεων που έχουν γίνει στον καθένα για εθελοντική αιμοδοσία.

4. Εκτυπώσεις: Δελτίου ταυτότητας εθελοντού αιμοδότη, καρτέλλας, διεύθυνση κατοικίας - εργασίας. Εκτύπωση κατάστασης εθελοντών αιμοδοτών ανάλογα με το συνολικό αριθμό αιμοληψιών. Εκτύπωση όλου του αρχείου και των στατιστικών στοιχείων.

Ο Σχεδιασμός των στατιστικών στοιχείων έγινε με στόχο να παρέχεται η δυνατότητα μέτρησης κι αξιολόγησης των όλων προσπαθειών, ώστε να κατευθύνεται ο παραπέρα προγραμματισμός της προσέλκυσης και διατήρησης Εθελοντών Αιμοδοτών.

Β. ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

Σήμερα οι διαδικασίες διάδοσης πληροφοριών, μηνυμάτων, ιδεολογιών κλπ. είναι ταχύτερες παρά ποτέ. Ο ρόλος που παίζουν τα σύγχρονα μέσα μαζικής επικοινωνίας για το σχηματισμό και την επιρροή της Κοινής γνώμης είναι τεράστιος. Η προβολή της Εθελοντικής Αιμοδοσίας αποτελεί ένα σημαντικό τομέα ενίσχυσης και προώθησης της όλης προσπάθειας για δημιουργία και διατήρηση Εθελοντών Αιμοδοτών. Αξιοποιώντας κάθε πρόσφορο μέσο δίδει στους πολίτες έγκυρη πληροφόρηση, ενημέρωση και συμβάλλει στη δημιουργία ευαισθητοποιημένων πολιτών - εθελοντών αιμοδοτών με αιμοδοσιακή συνείδηση.

Το Κέντρο Αιμοδοσίας του Π.Π.Γ.Ν. Πατρών στα 4 χρόνια λειτουργίας του σχεδίασε την προβολή της εθελοντικής αιμοδοσίας βραχυπρόθεσμα για άμεση απόδοση αποτελεσμάτων και μακροπρόθεσμα για απόδοση στο μέλλον. Αρκετές από τις προγραμματισμένες δραστηριότητες: I) Έχουν υλοποιηθεί II) Άλλες είναι στους άμεσους στόχους.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ
Δ/ΝΤΡΙΑ: Καθηγήτρια Α. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ - ΜΑΝΙΑΤΗ
Τηλ: (061) 999 644 ή 999 668

Ημερομηνία Εκτύπωσης: 9/1/1993

Ημερομηνία Μηδενισμού Ετήσιου Μετρητή Αιμοδοσιών: 2/7/1991

Σ Τ Α Τ Ι Σ Τ Ι Κ Α Σ Τ Ο Ι Χ Ε Ι Α Α Ι Μ Ο Δ Ο Τ Ω Ν

-----ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ-----

Συνολικός Αριθμός Ενεργών Αιμοδοτών:
Συνολικός Αριθμός Παροπλ. Αιμοδοτών:
Συνολικός Αριθμός Ανδρών Αιμοδοτών:
Συνολικός Αριθμός Γυναικών Αιμοδοτών:
Αριθμός Αιμοδοσιών Τελευταίου Έτους:
Αριθμός Αιμοδοσιών από Άνδρες:
Αριθμός Αιμοδοσιών από Γυναίκες:
Μέση Χρονική Απόσταση Αιμοδ. (μέρες):

-----ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΥΠΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ-----

O/Rh+:	/	αιμοδοσίες	O/Rh-:	/	αιμοδοσίες
A/Rh+:	/	αιμοδοσίες	A/Rh-:	/	αιμοδοσίες
B/Rh+:	/	αιμοδοσίες	B/Rh-:	/	αιμοδοσίες
AB/Rh+:	/	αιμοδοσίες	AB/Rh-:	/	αιμοδοσίες

-----ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ-----

Δημόσιοι Υπάλληλοι:	/	αιμοδοσίες
Ιδιωτικοί Υπάλληλοι:	/	αιμοδοσίες
Ελεύθεροι Επαγγελματίες:	/	αιμοδοσίες
Συνταξιούχοι:	/	αιμοδοσίες
Ανεργοί:	/	αιμοδοσίες
Φοιτητές/Σπουδαστές:	/	αιμοδοσίες

-----ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ-----

Ημιτελής Βασική Εκπαίδευση:	/
Υποχρεωτική Εκπαίδευση:	/
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση:	/
Τεχνική Εκπαίδευση:	/
Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση:	/

-----ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΗΛΙΚΙΑΣ-----

Ηλικία 18 - 22:	/	αιμοδοσίες
Ηλικία 23 - 27:	/	αιμοδοσίες
Ηλικία 28 - 32:	/	αιμοδοσίες
Ηλικία 33 - 37:	/	αιμοδοσίες
Ηλικία 38 - 42:	/	αιμοδοσίες
Ηλικία 43 - 47:	/	αιμοδοσίες
Ηλικία 48 - 52:	/	αιμοδοσίες
Ηλικία 53 - 57:	/	αιμοδοσίες
Ηλικία 58 - 62:	/	αιμοδοσίες
Ηλικία 63 - 65:	/	αιμοδοσίες

1) Σε αυτές που έχουν πραγματοποιηθεί περιλαμβάνονται:

Α. ΕΚΔΟΣΕΙΣ: 1) Περιοδικό. Το περιοδικό “ΘΕΜΑΤΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ” εκδόθηκε το Δεκέμβριο του 1991, είναι τριμηνιαίο και αποστέλλεται δωρεάν σε 900 συνδρομητές. Είναι το μοναδικό περιοδικό σ’ όλη τη χώρα που αναφέρεται στην αιμοδοσία και έχει έδρα του την Πάτρα. Στόχος του περιοδικού είναι η επικοινωνία μεταξύ των αιμοδοσιών, των φορέων αλλά και των εθελοντών, σε διάφορα επίπεδα (επιστημονικό, ενημερωτικό κλπ.).

Η εκδοτική αυτή προσπάθεια ξεκίνησε με την καταγραφή των 93 Αιμοδοσιών της χώρας και την έκδοση ενός μικρού και εύχρηστου καταλόγου με διευθύνσεις και τηλέφωνα των Αιμοδοσιών κατά Υγειονομικές περιφέρειες ώστε να βοηθηθούν οι Αιμοδοσίες στην μεταξύ τους επικοινωνία. Ακόμη έχουν αναπτυχθεί επιστημονικά άρθρα, έχουν παρουσιασθεί Σταθμοί και Κέντρα Αιμοδοσίας, καταγράφονται ιστορικές στιγμές της Αιμοδοσίας, προκηρύχθηκαν διαγωνισμοί αφίσας με θέμα την Εθελοντική Αιμοδοσία κλπ. Ήδη μέχρι σήμερα έχουν κυκλοφορήσει 4 τεύχη.

2) Αφίσες: Πίνακες και σκίτσα με θέμα την αιμοδοσία που φιλοτέχνησαν αιμοδότες και φίλοι της αιμοδοσίας, αξιοποιήθηκαν με την έκδοση αφισών για τις ανάγκες του Κέντρου Αιμοδοσίας αλλά και της ομάδας φοιτητών του Πανεπιστημίου Πατρών και ΤΕΙ με διαφορετικές παραστάσεις. Έχουν τυπωθεί 8.000 αφίσες.

3) Σελιδοδείκτες και 4) Προγράμματα μαθητών για τους μαθητές, τους αυριανούς αιμοδότες μας, είναι το μέσον για την προσέγγισή μας με αυτή την κατηγορία του πληθυσμού. Και τα δύο τα έχουν σε καθημερινή σχεδόν χρήση και με τα σκίτσα και τα μηνύματα που είναι τυπωμένα σ’ αυτά η αιμοδοσία τους γίνεται οικεία, χωρίς να τους τρομάζει και να τους απωθεί.

5) Ημερολόγια (1991 και 1992) απευθύνονται στις μεγαλύτερες ηλικίες και σ’ αυτά δεν παραλείπονται τα μηνύματα της Αιμοδοσίας.

6) Κάρτες που ευχαριστούν τους αιμοδότες για τη συμβολή τους στην ανάπτυξη της εθελοντικής αιμοδοσίας, αλλά και ευχετήριες Χριστουγεννιάτικες κάρτες έχουν εκδοθεί και έχουν σταλεί και στους 3.500 αιμοδότες του Νοσοκομείου μας. Κίνηση που αποσκοπεί στο να “πάμε” στα σπίτια των αιμοδοτών μας όχι για να τους ζητήσουμε αίμα, αλλά για να τους ευχηθούμε και να τους τιμήσουμε.

7) Τεύχος Περιοδικού των μαθητών του Πολυκλαδικού Λυκείου Πατρών σε 500 αντίτυπα που αναφερόταν στην Εθελοντική Αιμοδοσία και στο AIDS.

Β. ΜΑΖΙΚΑ ΜΕΣΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ: Οργανώθηκαν συνεντεύξεις σε Μαζικά Μέσα Ενημέρωσης, Ραδιόφωνα και Τηλεόραση. Τόσο τα κρατικά όσο και τα πολυάριθμα ιδιωτικά Κανάλια, αφιέρωσαν αρκετό χρόνο στην προβολή της αιμοδοσίας. Η συνεργασία μας αυτή με τους ραδιοφωνικού σταθμούς μας απέφερε 4 διαφημιστικά σποτ και 2 κασέτες βίντεο. Υλικό το οποίο διανέμεται και χρησιμοποιείται και σε άλλους νομούς της χώρας.

Προβολή της εθελοντικής αιμοδοσίας έχει γίνει και μέσω του τοπικού τύπου με δημοσιεύματα και συνεντεύξεις.

Γ. ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ: 1) Έκθεση με θέμα την αιμοδοσία που περιελάμβανε φωτογραφίες, αφίσες και υλικό εργαστηρίων (ασκούν κλπ.), λειτούργησε σε χώρο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πατρών με στόχο να κάνει γνωστή στους επισκέπτες τη συμβολή της εθελοντικής αιμοδοσίας στην σωτηρία των συνανθρώπων μας.

2) Γιορτές, 3) Συμπόσια και 4) Πρωτοχρονιάτικες πίτες ήσαν τα άλλα μέσα που γινόταν γνωστή η αιμοδοσία όπως και 5) οι Βραβεύσεις των εθελοντών αιμοδοτών.

Δ. ΑΛΛΑ: 1) Μπλουζάκια 2) Τσάντες υφασμάτινες με σταμπαρισμένα τα μηνύματα προσφέρθηκαν από φίλους της αιμοδοσίας και χρησιμοποιήθηκαν για τη διάδοση της εθελοντικής αιμοδοσίας και 3) Καταγραφή όλων των εφημερίδων, περιοδικών, Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών σταθμών της περιοχής μας.

Για την κάλυψη των δαπανών όλων των παραπάνω δραστηριοτήτων αξιοποιήθηκαν πηγές του δημοσίου αλλά και ιδιωτικού φορέα. Επισημαίνουμε ότι πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί στην επιλογή των προσφορών του ιδιωτικού τομέα (π.χ. διαφημιζόμενο είδος, τρόπος διαφήμισης κλπ.) ώστε να μην χρησιμοποιείται η εθελοντική αιμοδοσία για άλλους σκοπούς. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το παρακάτω. Στην προσπάθειά μας να εκδώσουμε ευχετήριες κάρτες απευθυνθήκαμε σε γνωστή ασφαλιστική εταιρία, η οποία δέχθηκε να αναλάβει όλα τα έξοδα εκτύπωσης και αποστολής των καρτών με την προϋπόθεση να της δώσουμε και ένα αντίγραφο του αρχείου των εθελοντών αιμοδοτών μας.

II) Οι δραστηριότητες που δεν έχουν υλοποιηθεί και αποτελούν τους άμεσους στόχους είναι:

Η δημιουργία θεατρικής ομάδας, η ίδρυση ποδοσφαιρικής ομάδας, ομάδας μπάσκετ κλπ., αθλητικοί αγώνες, εκθέσεις βιβλίου, φεστιβάλ, συναυλίες, κατασκηνώσεις για τα παιδιά των αιμοδοτών, εκδρομές για τους αιμοδότες, εκδόσεις βιβλίων, αλουμινένια κουτιά για στυλούς, σημάτκια και αναμνηστικά, στυλό κλπ.

Όλα τα πιο πάνω θα έχουν τη σφραγίδα της Εθελοντικής Αιμοδοσίας από την οποία ξεκινά το αίμα να γίνεται Δώρο Ζωής σ' αυτούς που το έχουν άμεση ανάγκη.

Θα ήταν υπερβολικά αισιόδοξο αν υποστηρίζαμε ότι για την προβολή της Εθελοντικής Αιμοδοσίας αυτά που έχουν γίνει και αυτά που μπορούν στο μέλλον να υλοποιηθούν είναι τα μόνα στην προσπάθεια για προσέλκυση των εθελοντών αιμοδοτών. Ανάλογα με τη φαντασία του καθενός μας, τις τοπικές ιδιαιτερότητες και τις δυνατότητες που μπορούν να υπάρξουν, θα γίνει αύξηση ή μείωση των δραστηριοτήτων. Αυτό εξαρτάται αποφασιστικά από τον ενθουσιασμό και την πίστη του προσελκυστή. Επισημαίνεται πως το αίμα δεν πρέπει να είναι προϊόν πίεσης, όπως συμβαίνει σήμερα και που μόνο το 28% περίπου της ποσότητας προέρχεται από την εθελοντική αιμοδοσία, αλλά να προσφέρεται τακτικά, προγραμματισμένα και εθελοντικά από όλους μας για όλους μας.

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Σκοπός Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων: Η δημιουργία υποδομής στελεχών και συνεργατών (δίκτυο) σ' όλη την Ελλάδα με έγκυρη, πολυδιάστατη επιστημονική εκπαίδευση στην κατεύθυνση της πραγματικά Εθελοντικής Αιμοδοσίας.

Μέθοδος: Επιδιώκεται 1) η θεωρητική κατάρτιση αλλά και 2) η εμπλοκή των εκπαιδευομένων στην εκπαιδευτική διαδικασία με κριτικό διάλογο, πρακτικές ασκήσεις και εφαρμογές που καταλαμβάνουν μεγάλο μέρος της εκπαίδευσης.

Η θεωρητική κατάρτιση περιλαμβάνει:

- Αιματολογία - Αιμοδοσία

- Κοινωνική Εργασία:
 - α. Με Κοινότητα
 - β. Συνέντευξη
 - Κοινωνιολογία
 - Πληροφορική
 - Οργάνωση Απ. Αιμοδοσίας κ.ά.
- Η πρακτική άσκηση - εφαρμογές περιλαμβάνουν
- Ομιλίες σε ΤΕΙ, Λύκεια, Δημοτικά.
 - Ομιλίες σε ραδιοφωνικούς σταθμούς.
 - Συμμετοχή σε Αιμοληψίες
 - Οργάνωση Αιμοληψιών
 - Οργάνωση Αρχείου και επικοινωνία με εθελοντές και άλλα.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι αναλαμβάνουν να μελετήσουν: 1) Την Κοινότητα (περιοχή ευθύνης) μιας Αιμοδοσίας 2) Την Αιμοδοσία και να σχεδιάσουν πρόγραμμα δράσης για την ανάπτυξη της Εθελοντικής Αιμοδοσίας στη συγκεκριμένη περιοχή. Την εργασία αυτή που τους ανατίθεται (υπό τύπο διπλωματικής), καταθέτουν οι εκπαιδευόμενοι με το τέλος του εκπαιδευτικού προγράμματος.

I. Εκπαιδευτικές δραστηριότητες για την Εθελοντική Αιμοδοσία 1989-1992.

A. Εκπαιδευτικά Προγράμματα Στελεχών Υγείας.

1. Θέμα: "Εκπαίδευση Στελεχών για την Προσέλκυση Εθελοντών Αιμοδοτών".

Διάρκεια: 01.10.20 έως 31.12.90 στο Π.Π.Γ.Ν. Πατρών.

Συνδιοργάνωση:

- i. Εργαστ. Αιματολογίας - Αιμοδοσία Παν/μίου Πατρών
- ii. Κέντρο Αιμοδοσίας - Π.Π.Γ.Ν. Πατρών
- iii. Ελληνική Αιματολογική Εταιρεία.

2. Θέμα: "Εκπαίδευση Στελεχών για την προσέλκυση Εθελοντών Αιμοδοτών"

Διάρκεια: 22.04.91 έως 30.06.91 στο Π.Π.Γ.Ν. Πατρών

Συνδιοργάνωση:

- i. Εργαστ. Αιματολογίας - Αιμοδοσία Παν/μίου Πατρών
- ii. Κέντρο Αιμοδοσίας - Π.Π.Γ.Ν. Πατρών
- iii. Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος
- iiii. Ελληνική Αιματολογική Εταιρεία.

3. Θέμα: "Εκπαίδευση Στελεχών για την Προσέλκυση Εθελοντών Αιμοδοτών"

Διάρκεια: 01.10.92 έως 18.12.92 στο Π.Π.Γ.Ν. Πατρών.

Συνδιοργάνωση:

- i. Εργαστ. Αιματολογίας - Αιμοδοσία Παν/μίου Πατρών
- ii. Κέντρο Αιμοδοσίας - Π.Π.Γ.Ν. Πατρών

Τα προγράμματα απευθύνονται σε κοινωνικούς Λειτουργούς, Επισκέπτες-τριες Υγείας, Νοσηλεύτριες-τριες, Κοινωνιολόγους, Γιατρούς, Παρασκευαστές κ.ά.: που εργάζονται σε χώρους υγείας, αλλά και σ' ένα πολύ μικρό αριθμό ανέργων των παραπάνω ειδικοτήτων.

Τα παραπάνω προγράμματα παρακολούθησαν και ολοκλήρωσαν την εκπαίδευσή τους 50 από τους 52 συνολικά επιλεγέντες. Οι δύο διέκοψαν.

Ειδικότητα	Εργαζόμενοι σε χώρους Υγείας	Άνεργοι	Σύνολο
Νοσηλεύτριες*	16	6	22
Επισκ. Υγείας	13	-	13
Κοινωνικοί Λειτουργοί**	7	2	9
Παρασκευαστές	4	-	4
Ψυχολόγοι	1	-	1
Ιατροί	1	-	1
ΣΥΝΟΛΟ	42	8	50

* Μια από τις Νοσηλεύτριες είχε σπουδάσει και Παιδαγωγός.

** Μια από τις Κοιν. Λειτουργούς είχε σπουδάσει και Μαθηματικός. Μια από τις Κοιν. Λειτουργούς είχε σπουδάσει και Τεχν. Πολιτικός Μηχανικός.

Η συμμετοχή των εκπαιδευομένων ήταν απ' όλη την Ελλάδα. Πλ.Αλεξανδρούπολη, Ξάνθη, Κιλκίς, Θεσσαλονίκη, Γιάννενα, Πρέβεζα, Νομό Αιτωλοακαρνανίας, Νομό Αχαΐας, Γαστούνη, Ηράκλειο Κρήτης, Αθήνα, Πειραιάς, Χαλκίδα, Θήβα κ.ά.

4. Συμπόσιο Στελεχών Υγείας - Προσελκυτών Εθελοντών Αιμοδοτών που έχουν αποφοιτήσει από αντίστοιχα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Διάρκεια: Σάββατο 21 Νοεμ. 1992 Πάτρα (Astir Hotel)

Συνδιοργάνωση:

- i. Εργαστ. Αιματολογίας - Αιμοδοσία Παν/μίου Πατρών
- ii. Κέντρο Αιμοδοσίας - Π.Π.Γ.Ν. Πατρών

Οι εργασίες του συμποσίου ανακοινώθηκαν στο περιοδικό "Θέματα Αιμοδοσίας" τεύχος 5ο και 6ο.

Β. Εκπαιδευτικά Προγράμματα απευθυνόμενα σε φορείς.

1. Θέμα: "Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Αδελφών Ε.Ε.Σ. Πάτρας για Προσέλκυση Εθελοντών Αιμοδοσίας. Διάρκεια: Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1991 και Ιανουάριος 1992 στο Π.Π.Γ.Ν. Πατρών. Σύνολο συναντήσεων - μαθημάτων 17.

2. Ενημερωτικό διήμερο για δημοσιογράφους Ν. Αχαΐας. Θέμα: “Η Αιμοδοσία μπροστά στο 2000. Προϋποθέσεις - προοπτικές ανάπτυξης της Αιμοδοσίας. Διάρκεια: 28 και 29 Μαΐου 1992 στο Π.Π.Γ.Ν. Πατρών.

3. Εκπαιδευτικό - Ενημερωτικό Πρόγραμμα για Εκπροσώπους Συλλόγων Εθελοντών Αιμοδοτών Νοτιοδυτικής Ελλάδος. Θέμα: “Η Αιμοδοσία στην Ελλάδα μπροστά σε 2.000. Προοπτικές - προϋποθέσεις ανάπτυξης της εθελοντικής Αιμοδοσίας”. Διάρκεια: 06.04.1992 έως 20.05.1992 στο Π.Π.Γ.Ν. Πατρών.

Το πρόγραμμα τελικά δεν υλοποιήθηκε λόγω έλλειψης συμμετοχής των εκπροσώπων των συλλόγων στους οποίους απευθυνόταν. Θα πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι οι ανακοινώσεις για το πρόγραμμα έγινε έγκαιρα και με συστημένες επιστολές.

Θα πρέπει όμως αντικειμενικά να αξιολογηθεί η στάση των εκπροσώπων των συλλόγων και στη συνέχεια να αξιοποιηθεί η αξιολόγηση στον επόμενο σχεδιασμό.

- Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων στα εκπαιδευτικά προγράμματα 1989-1992: 71 άτομα
- Συνολικός αριθμός εκπαιδευτικών ωρών στα προγράμματα 1989-1992: 592 ώρες

Γ. Πτυχιακές Εργασίες Σπουδαστών ΤΕΙ - Διπλωματικές Εργασίες Φοιτητών ΑΕΙ - Ασκήσεις στο Επάγγελμα Σπουδαστών Κοινωνικής Εργασίας (ΤΕΙ).

Το Εργαστήριο Αιματολογίας - Αιμοδοσίας του Παν/μίου Πατρών, το Κέντρο Αιμοδοσίας του ΠΠΓΝ Πατρών και η Κοινωνική Υπηρεσία του ΠΠΓΝ Πατρών προσφέρουν:

1. Επιστημονική υποστήριξη σπουδαστών ΤΕΙ σε πτυχιακές εργασίες με θέματα σχετικά με την Εθελοντική Αιμοδοσία. π.χ. Ο ρόλος του Κοιν. Λειτουργού ως προσελκυστική Εθ. Αιμοδοτών. Υπό συγγραφή.
2. Επιστημονική στήριξη - συνεργασία φοιτητών ΑΕΙ σε διπλωματικές εργασίες με θέματα σχετικά με την Εθελοντική Αιμοδοσία. Π.χ. Κατασκευή Προγράμματος Η/Υ για τις ανάγκες της Αιμοδοσίας. Υπό εφαρμογή κ.ά
3. Στην Κοινωνική Υπηρεσία τοποθετούνται σπουδαστές Κοινωνικής Εργασίας για την εξάμηνη άσκηση στο Επάγγελμα. Έτσι ένα μεγάλο μέρος της πρακτικής τους γίνεται στο Κέντρο Αιμοδοσίας του ΠΠΓΝ Πατρών υπό την άμεση εποπτεία του Υπεύθυνου Κοινωνικού Λειτουργού.

II. Προγραμματιζόμενες Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες για την Εθελοντική Αιμοδοσία το 1993.

Για το 1992 προγραμματιζόμενες εκπαιδευτικές δραστηριότητες είναι:

1. “Ειδικότητα Προσελκυστική Εθελοντών Αιμοδοτών και ειδικών δοτών”.
Διάρκεια: 9 μήνες.
Απευθύνεται: σε 4 Κοινωνικούς Λειτουργούς
2. “Εξειδίκευση στην προσέλκυση Εθελοντών Αιμοδοτών” Α΄ 1993.
Διάρκεια: 2 μήνες.

Απευθύνεται: σε Κοινωνικούς Λειτουργούς, Επισκέπτες Υγείας, Νοσηλευτές, Κοινωνιολόγους, Γιατρούς κ.ά.

3. "Εκπαίδευση (Εξειδίκευση) στην Προσελκυση Εθελοντών Αιμοδοτών" Β' 1993.

Διάρκεια: 2 μήνες

Απευθύνεται: όπου και το προηγούμενο.

4. "Εξειδίκευση σε θέματα Υγείας και Εθελ. Αιμοδοσίας".

Διάρκεια: 100 διδακτικές ώρες.

Απευθύνεται: Σε Δημοσιογράφους Διτ. Ελλάδος.

5. "Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα στην Εθ. Αιμοδοσία".

Διάρκεια: 100 διδακτικές ώρες.

Απευθύνεται: σε Εκπαιδευτικούς Α'/βαθμίας και Β'/βάθμιας εκπαίδευσης Διτ. Ελλάδος.

6. "Συμπόσιο Στελεχών Προσελκυτών Εθ. Αιμοδοτών".

Διάρκεια: 2 ημέρες.

Συμμετοχή: Στελέχη που έχουν περάσει αντίστοιχα εκπαιδευτικά προγράμματα.

7. Το Εργαστήριο Αιματολογίας - Αιμοδοσίας του Παν/μίου Πατρών δίνει επιστημονική κάλυψη και αξιολόγηση σε άλλα αντίστοιχα εκπαιδευτικά προγράμματα που οργανώνουν ή προγραμματίζεται από άλλους φορείς.

Σημ.: Στους εκπαιδευόμενους παρέχεται δωρεάν εκπαιδευτικό υλικό και υλικό προβολής της Εθελοντικής Αιμοδοσίας ανάλογα με τις ανάγκες των προγραμμάτων και τις υπάρχουσες δυνατότητες.

Οι πρώτες ενδείξεις των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων εκπαίδευσης είναι ενθαρρυντικές. Έτσι συνεχίστηκε ο προγραμματισμός των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και στο πρόγραμμα 1993. Παράλληλα θα ολοκληρωθεί και συνολική αξιολόγηση όλων των προγραμμάτων, που θα αποτελέσει σημείο αναφοράς στο σχεδιασμό της επόμενης πενταετίας.

Επίλογος

Οι συγκεκριμένες συνθήκες σήμερα:

1. Κοινωνικές, ιστορικές, οικονομικές σ' έναν κόσμο ταχύτατα μεταβαλλόμενο.

2. Η Επιστημονική - Τεχνολογική πρόοδος.

3. Η αύξηση των αναγκών σε αίμα.

4. Η όποια εμπειρία τόσων χρόνων στην Αιμοδοσία επιβάλλουν σαν μόνη επιλογή των κάλυψη 100% των αναγκών σε αίμα από πραγματικά Εθελοντική Προσφορά.

Στόχος που μπορεί να επιτευχθεί μέσα από τη χάραξη σαφούς Ενιαίας Εθνικής Στρατηγικής Ανάπτυξης, χωρίς αντιφάσεις.